

e-Flex Digital plattform för handel
och styrning av energi

Samoptimering och AI för efterfrågefleksibilitet

- En del av framtidens smarta energisystem

Energy Opticon

Pia Malmström Lawson (Marknadschef, delägare), AI4Energy, Stockholm

Projektbeskrivning

- **Skapa ett mer robust**, miljövänligt och ekonomiskt optimerat energisystem
- **Nya affärsmodeller** med dynamiska prismodeller som skapar incitament till förändrat beteende
- **Digital plattform för totaloptimering** av kunds samtliga energikällor (fjärrvärme/fjärrkyla, värmepump, el)
- **Pilot på 5 testobjekt** på sjukhusområdet i Lund samt 38 byggnader i Eslöv Bostads ABs bestånd
- **Replikerbar lösning**
- **AI-funktionalitet** både på produktions- och byggnads-optimeringssidan

LUNDS
UNIVERSITET

e-Flex

Digital plattform för handel
och styrning av energi

Skapandet av
morgondagens flexibla
energisystem

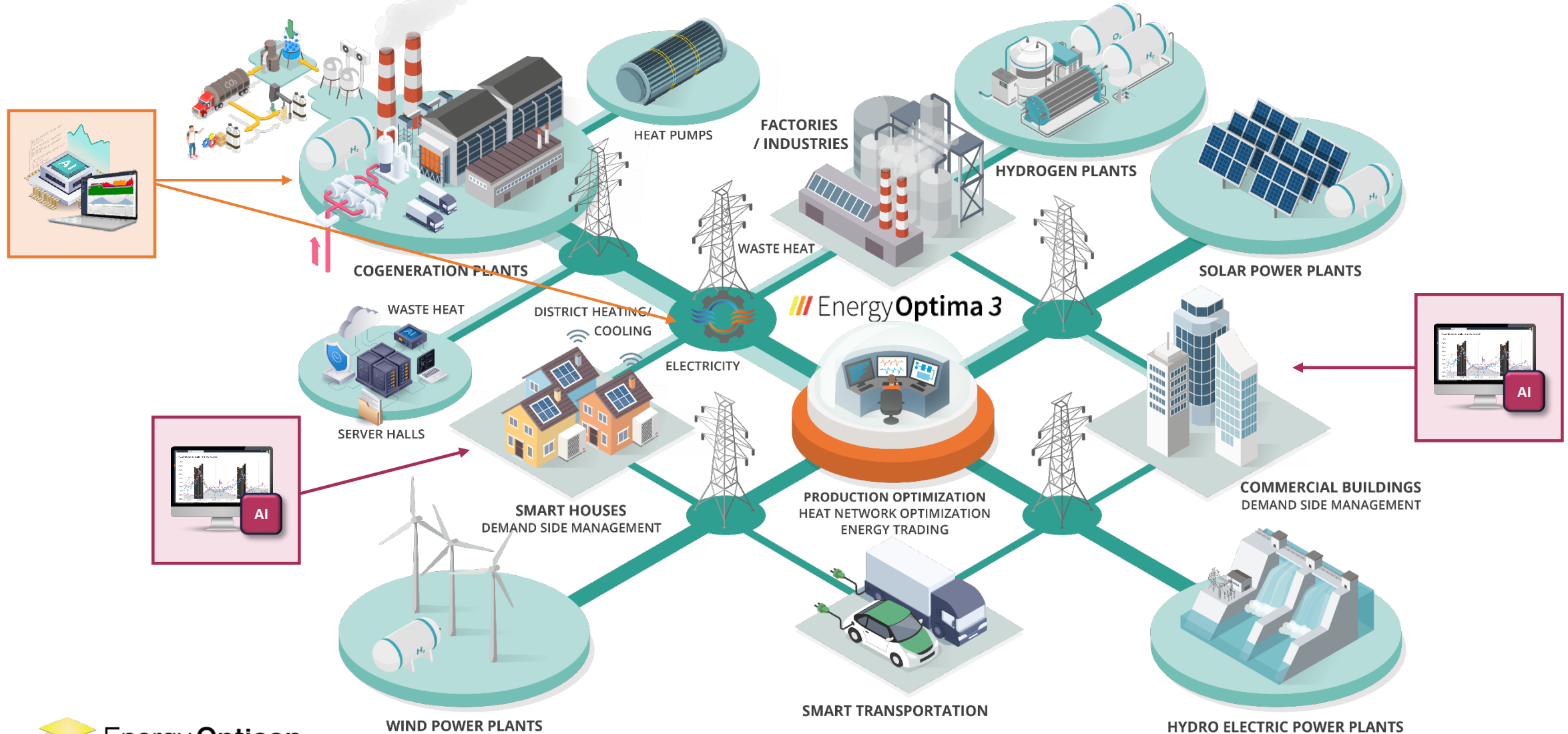
2020-2024

Projektet finansierades delvis av:

Framtidens energisystem

- Samoptimering av energiresurser och självlärande system blir allt viktigare

e-Flex – en del av morgondagens flexibla energisystem

AI inom användarflexibilitet.

Varför användarflexibilitet, totaloptimering och AI?

- Samarbete och win-win mellan **energibolaget** och **fastighetsägarna**.
- Optimeringsplattform för användarflexibilitet, för ett smart, miljövänligt och robust energisystem. Automatiska optimeringar – billigaste energikällan används alltid.
- Fjärrvärme/kyla och el handlas på plattformen.

Hur funkar det i Lund och Eslöv?

- Tekniska och ekonomiska data från **produktionsanläggningen** ⁽¹⁾, **fjärrvärmenätet** ⁽²⁾ och **fastigheter** ⁽³⁾ samlas in och kombineras i en totaloptimering.
- Tillgänglig flexibilitet från fastigheterna och optimal framtemperatur beräknas och presenteras i produktionsplanerna.

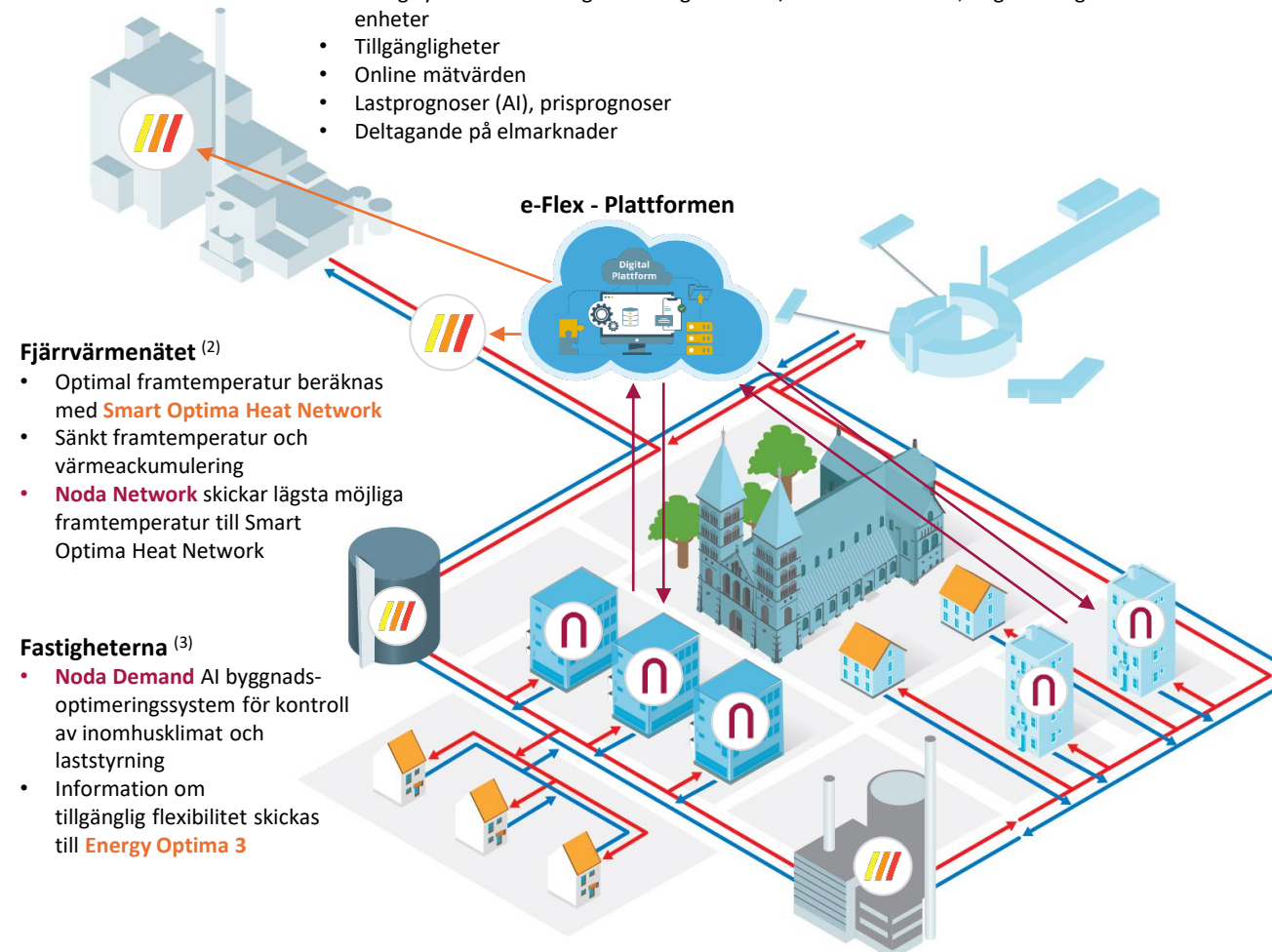
Vad är fördelarna?

- Bättre kommunikation och samarbete med fastighetsägarna
  - Ökad flexibilitet och robusthet i energisystemet
  - Undvik start av topplastpannor
  - Ökade inkomster från elhandel
  - Minskade driftskostnader
  - Minskade CO₂-emissioner
- En väl beprövad och sömlös lösning. En viktig del av det flexibla, smarta och miljövänliga framtidens energisystem

Den digitala plattformen

Produktionsanläggningen ⁽¹⁾

- **Energy Optima 3** produktionsoptimering (kort- och långtids)
- Energisystemmodell i digital tvilling : Teknisk/ekonomisk indata, begränsningar för enheter
- Tillgängligheter
- Online mätvärden
- Lastprognoser (AI), prisprognoser
- Deltagande på elmarknader

Fjärrvärmenätet ⁽²⁾

- Optimal framtemperatur beräknas med **Smart Optima Heat Network**
- Sänkt framtemperatur och värmeackumulering
- **Noda Network** skickar lägsta möjliga framtemperatur till Smart Optima Heat Network

Fastigheterna ⁽³⁾

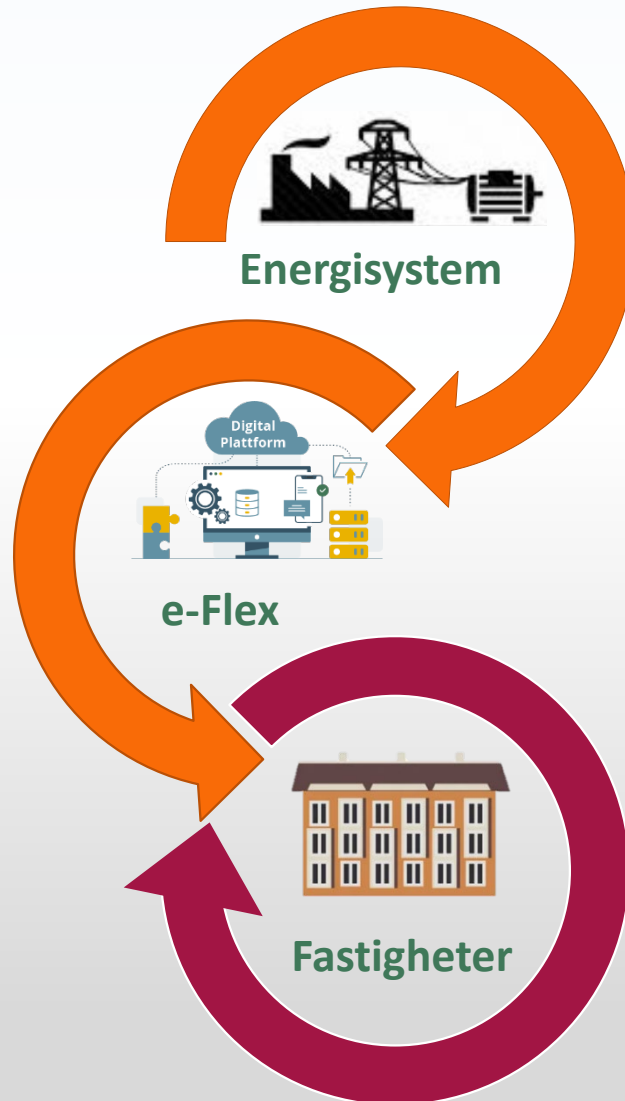
- **Noda Demand** AI byggnads-optimeringsystem för kontroll av inomhusklimat och laststyrning
- Information om tillgänglig flexibilitet skickas till **Energy Optima 3**

e-Flex – Användarflexibilitet och AI

Framtidens smarta energisystem

Energy Optima 3

- Day ahead prognoser för behovet av flexibilitet
- Automatiskt optimerade produktionsplaner
- Optimering mot miljö/ekonomi

Energy Optima 3

- Produktionsdata fjärrvärme/fjärrkyla/el
- AI-prognoser för fjärrvärme-/fjärrkyla-/ellast
- Prisprognoser Nordpool/EPEX Spot
- Fjärrvärmenätsdata
- Elhandelsmarknader

- Ekonomi
- CO₂
- Primärenergi
- Kombination

NODA

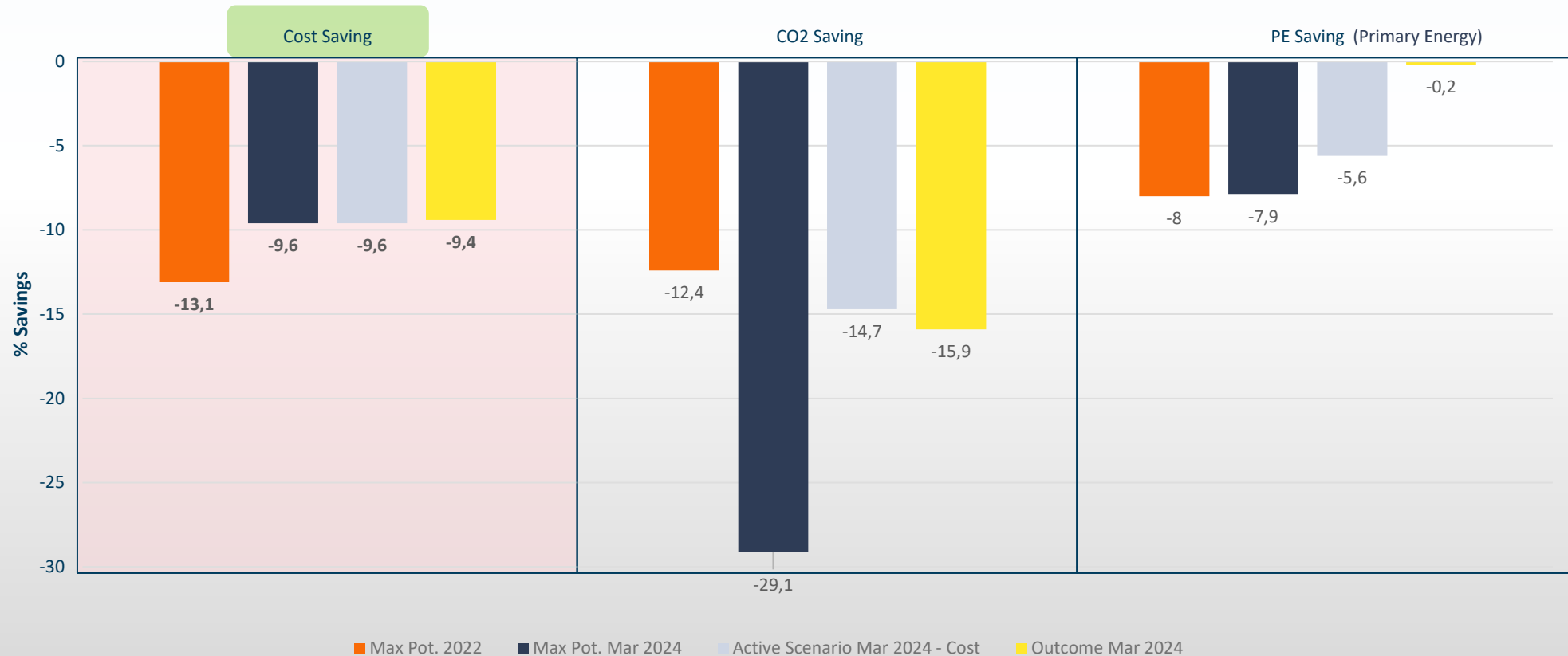
Intelligent Systems

- Sjävlärande AI-system
- Day-ahead för tillgänglig flexibilitet
- Styrbar last
- Fjärrvärme/fjärrkyla
- Värmepump

Utvärdering av piloter för energiflexibilitet

Hur AI-funktionalitet kan minska kostnader och CO₂-utsläpp

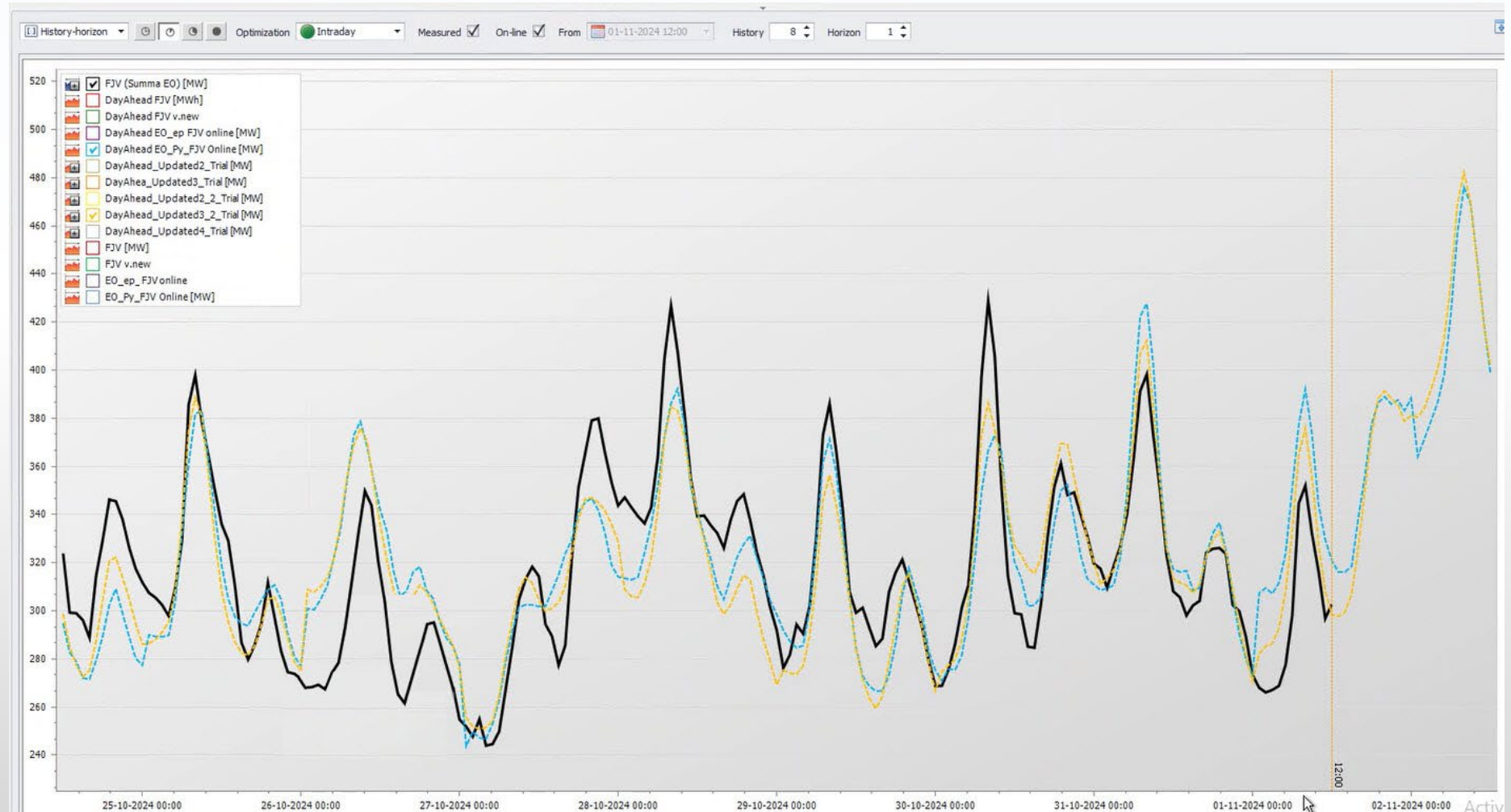
Energiflexibilitet, kundbesparingar (%)

Energy Opticon: AI för lastprognoser

Machine Learning – Neurala Nätverk

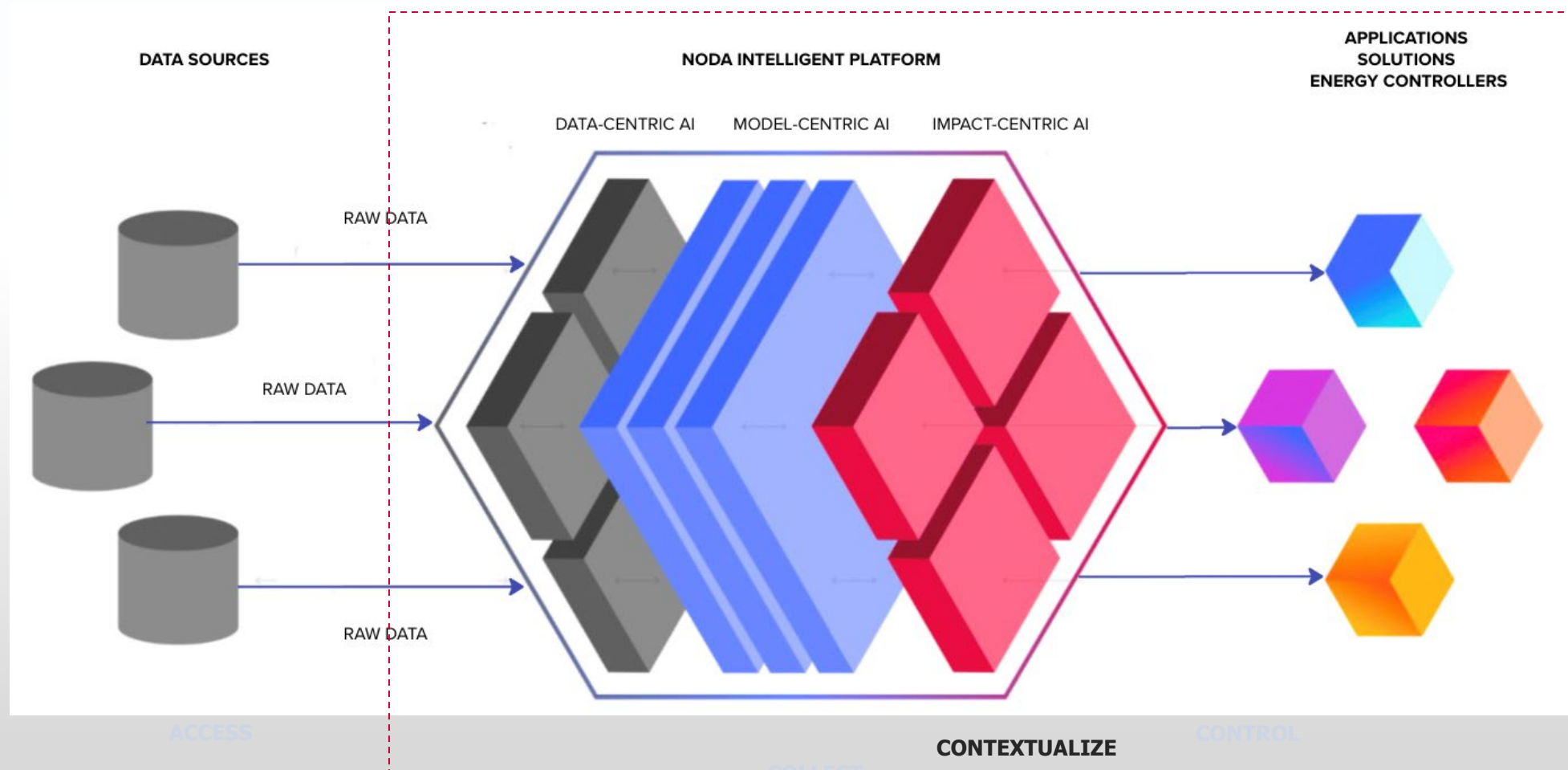
- Lastprognoser:
  - Grundprognos – linear regression (statistisk metod)
  - AI-prognos (neurala nätverk)
  - En kombination mellan grundprognosen och AI-prognosen, matematiska beräkningar
- Genom att kombinera statistiska metoder med neurala nätverk kan man få **10-30 % lägre medelfel**

Noda: AI på byggnadsoptimeringsidan

Deep Learning & Machine Learning

Hur data omvandlas till affärsvärde

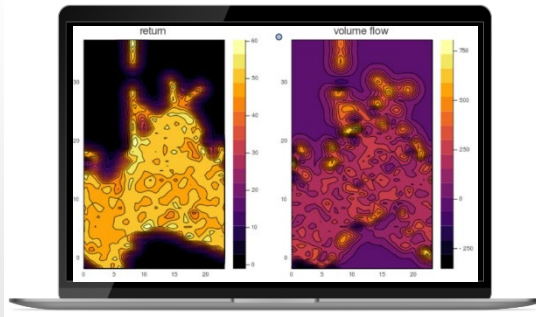

Noda: AI på byggnadsoptimeringsidan

Deep Learning & Machine Learning

NODA Copilot

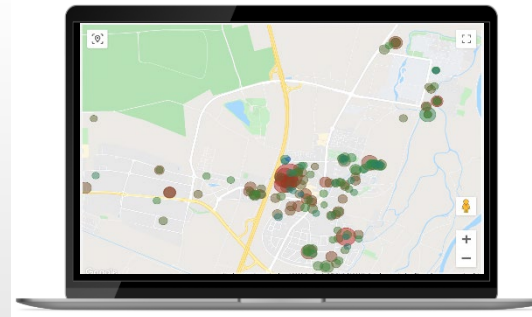
NODA Copilot utnyttjar domändriven maskininlärning för att skapa avancerat beslutsstöd för prediktivt underhåll, kundkommunikation och finansiell analys.

Minska investeringsrisken och förbättra underhållseffektiviteten

NODA Twin

NODA Twin är en kontextdriven AI som ökar affärsvärdet av underliggande data, som skapar lättillgängliga kunskapsmodeller för design, utbud och efterfrågan i termiska system.

Introducerar proaktiv förståelse i termiska energisystem

NODA Impact

NODA Impact är en multiagentbaserad AI-lösning för efterfrågerespons och aktiva energitjänster inom värme och kyla.

Möjliggör 10 - 30 % värmeflexibilitet

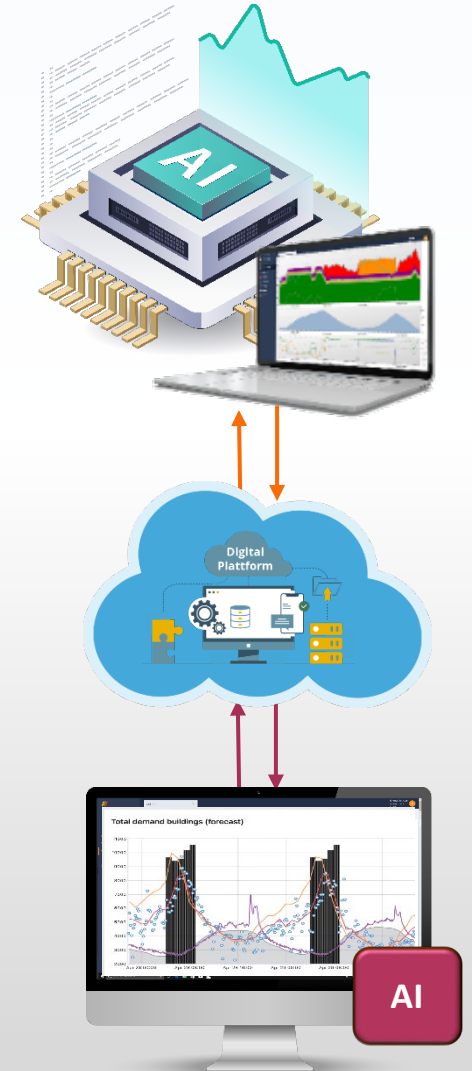
Metoder och hur de två AI-systemen samspelar

Energy Opticon

- Neurala Nätverks-prognoser på produktionssidan med hög noggrannhet möjliggör mer exakta produktionsplaner. Marginalproduktionskostnader räknas ut och tillgänglig flexibilitet från fastighetssidan läses in från Noda och presenteras i planerna. Metoder för prognoser:
  - Linjär regression (som oftast inte räknas som Machine Learning men egentligen är det)
  - Decision Tree baserade metoder (som kallas random forest och gradient boosting)
  - Neurala Nätverk, olika lager
  - Nätverket tränas med historiska fjärrvärmelastdata och mätvärden för utomhustemperatur för minst två år. Vi tränar nätverket att lära sig mönstren – hur förändras det på helger, på morgnar, på kvällarna, i säsongsövergångar etc.

Noda

- Via API skickar Noda tillgänglig flexibilitet till Energy Optima 3. Baserat på detta beräknar Energy Optima 3 det optimala användandet av denna flexibilitet. Denna styrplan skickas sedan tillbaka till Noda som fördelar styrningar till alla individuella fastigheter.
- Metoder för laststyrning och prediktivt underhåll:
  - Domändriven maskininläring
  - Sjävlärande AI
  - Multi-agent-baserad AI

Slutsatser

e-Flex

Digital plattform för handel
och styrning av energi

Delvis finanserat av:

Den gröna omställningen skapar stora utmaningar i energisystemet, **flexibilitetstjänster, AI och infrastruktursatsningar är en del av lösningen**

- Energibolag och fastighetsägare, tillsammans med ett ekosystem av intelligenta, högteknologiska lösningar (inklusive AI) kan med **samlad kraft** göra verklig **energisystemnytta**
- **e-Flex**
  - ✓ **Flexibilitetspotential** under stora delar av året, särskilt under våren/hösten
  - ✓ Gör det möjligt att **frigöra el** i nätet
  - ✓ Ökad potential i takt med ett mer **rörligt elpris**
  - ✓ **Kostnads- och miljöoptimerad energiförsörjning**
  - ✓ Två **AI-system i optimalt samspel**
- **Nästa steg**
  - **Utvärdering** av pilotstudie (presenteras på Värme och Kraftkonferensen i **Stockholm** den **15 nov** och på slutkonferensen för projektet i **Lund** den **11 dec** – delta gärna!)
  - **Vidareutveckling** av energiflexibilitet: Intradaghandel och e-Flex påverkan på elbalansen (inom ramarna för Vinnova-samverkansprojektet CoAction Lund)

e-Flex

Digital plattform för handel
och styrning av energi

Tack!

Pia Malmström Lawson
Marknadschef, Energy Opticon

pia.malmstrom@opticon.se